

رحمت‌الله حافظی

عضو سابق شورای شهر تهران

دیروز عیسی کلانتری، رئیس سازمان حفاظت از محیط‌زیست کشور در جلسه شورای شهر تهران، ۳۰ درصد آلودگی هوای پایتخت را ناشی از تردد کامیون‌های بالای ۱۰۱ ساله عمر دانست. تردد بیش از ۱۵۰ هزار خودرو سنگین در تهران یکی از چالش‌های مهم آلودگی هوای این کلانشهر است که به‌نظر می‌رسیدبا مصوبه دولت درسال ۱۳۹۲ کم‌رنگ شود.

مصوبه‌های که به تمام دستگاه‌های مرتبط

سه راهکار برای مقابله با آلایندگی دیزلی‌ها

اجبار می‌کند که نصب فیلتر دوده را برای همه خودروهای دیزلی الزامی و اجباری کند؛ اما پس از گذشت چهار سال هنوز بخش عمده‌ای از آلاینده‌های هوای تهران به همین خودروها مربوط می‌شود.

مسلم است آلایندگی خودروهای دیزلی خارج از استاندارد سرطازاست. این آلاینده‌ها می‌تواند به راحتی گریبان شهروندان شهر را بگیرد و هزینه‌های زیادی را به سیستم درمان و خانواده‌ها وارد کند.این در حالی است که هزینه‌کرد در بخش نصب فیلتر دوده شاید هزینه‌ای به مراتب کمتر از بیماری بر کشور وارد کند.

در کنار این‌ موضوع نمی‌توان اثرات نامطلوب روحی و روانی که بیماری بسر خانواده‌ها و جامعه

تحمیل می‌کند نادیده گرفت. اثرات نامطلوبی که هیچ قیمتی نمی‌توان بر آن گذاشت و با هیچ پولی قابل جبران نیست. وقتی مادر خانواده‌ای به دلیل سرطان جانش را از دست می‌دهد، لطمات زیادی به خانواده و متعاقب آن جامعه وارد می‌شود.

براساس قانون کسی که فعالیتش برای سلامت جامعه و مردم مضر است مجرم شناخته می‌شود، اما در عمل شاهد هستیم که این خودروهای دودزا در شهر تردد می‌کنند و هیچ جدیتی برای مقابله با آن دیده نمی‌شود.

مانخستین کشور در دنیا نیستیم که با این مشکل

دست و پنجه‌نرم کرده‌است. بانیم نگاهی به همین

تجرباتی می‌توان سه گام ابتدایی برای مقابله با

آلایندگی شدید خودروهای دیزلی ارائه داد.

در ابتدا باید توجه کنیم که مشکل اصلی ما با خودروهای دیزلی، گوگرد بالای سوخت آن است. این مشکل در سال‌های گذشته خیلی بیشتر بوده، به طوری که گوگرد موجود در گازوئیل‌های توزیعی حدود هفت تا هشت هزار برابر استاندارد جهانی بود. خوشبختانه از ابتدای دولت یازدهم گوگردزایی در دستور کار قرار گرفت. این گوگرد در سوخت اتوبوس‌های شرکت اتوبوسرانی به حد استاندارد رسید، چراکه در پایانه‌های اتوبوسرانی به صورت دوره‌ای از کیفیت سوخت آنها نمونه‌گیری انجام و گوگرد آن چک می‌شود؛ اما سایر خودروهای دیزلی که در شهر تردد می‌کنند از گازوئیلی استفاده می‌کنند که گوگرد آنها چک نمی‌شود و بر مراکز توزیع سوخت گازوئیل نیز نظارتی وجود ندارد؛ به همین دلیل این احتمال وجود دارد که میزان گوگرد در گازوئیل توزیع شده از طریق آن پایانه‌ها

وزارت علوم «سدّ سکندر» دانشگاه نیست

وزیر علوم انتخابی حسن روحانی از مجلس رأی اعتماد گرفت. دکتر منصور غلامی با ۱۸۰ رأی موافق از سد نمایندگان مجلس گذشت؛ رأیی که در مرز اعتدال قرار داشت. شاید همان‌گونه که کارشناسان حوزه آموزش وزارت نش را این‌گونه از زیبایی می‌کنند بی‌حاشیه و باوریکرد اداره وزارت علوم؛ این انتخاب درحالی است که دانشجویان چندان از اوضاع صنفی‌شان راضی نیستند

● **سارا غصنفری** ●

روزنامه‌نگار

وزیر علوم بعداز اعتراضاتی که در فضای مجازی و دانشگاه‌ها به انتخابش توسط رئیس‌جمهور وجودداشتن از مجلس رأی اعتماد گرفت. سوال این است با توجه به نارضایتی‌ای که بخشی از بدنه دانشگاه به ایشان داشتند، آینده وزارت ایشان را چگونه مورد ارزشیابی قرار می‌دهید؟

باید میزان تحمل‌ها را بالا ببریم. به‌رحال در شرایطی که وجود دارد و واقعیت‌هایی مانند ملاحظات قدرت و آرایش سیاسی در داخل کشور ایجاب می‌کند که به شرایط موجود تن بدهیم، با تمام عشق‌و علاقه‌ای که دانشجویان گذاشتند و به صحنه انتخابات ورود کردند ممکن است بعضی مسائل راضی‌کننده نباشد و برای ما هم شاید راضی‌کننده نباشد. ضمن احترامی که برای دکتر منصور غلامی به‌عنوان شخصیت دانشگاهی که رئیس دانشگاه بودند و همکار دانشگاهی ما هستند قائلم، نباید فراموش کنیم که ایشان گزینه دست‌چندم برای وزارت علوم بودند و گزینه‌های دیگری قبل از ایشان هم مطرح بودند که به هر دلیلی این اتفاق نیفتاده است. درحال‌حاضر باید تلاش کرد در شرایط موجود فضا را برای کار بهتر در دانشگاه‌ها فراهم کنیم درعین‌حال ما بارها هم گفته‌ایم با هیچ‌کس پیوند برادر خواندگی نداریم و اگر واقعا انتقادی به‌نظرمان نسبت به هر برادری برسد با شهامت و شجاعت خواهیم گفت و حرفمان را هم می‌زنیم و دانشجویان هم همین کار را خواهند کرد.

با توجه به اعتراضاتی که دانشجویان قبل از انتخاب وزیر علوم فعلی داشتند، شرایط را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

فکر می‌کنم در شرایط موجود اگر کمی واقع‌بین باشیم و اجازه دهیم وزارت علوم از این بلاتکلیفی خارج شود به‌نفع همه ماست. همه ما محدودرات، ملاحظات و مشکلاتی که برای رئیس‌جمهور در انتخاب وزیر علوم بوده از دوره قبل تا به حال می‌دانیم، در دوره قبل به نوعی و در این دوره به‌نوعی دیگر مشکلاتی وجود داشته است، اما فکر می‌کنم مسئله روشن است و حساسیتی که اصولگرایان در این مسئله نسبت به وزارت علوم ایجاد کرده‌اند همچنان وجود دارد. البته قصد ندارم بگویم که وزارت علوم مهم نیست، اما این حساسیت غیرعادی است. مشورت‌شان این است که با انتخاب وزیر علوم، آسمان بر زمین و زمین بر آسمان می‌رود، این اتفاق نخواهد افتاد و ما نیز نباید تصور آنها را داشته باشیم. به نظر من باید مجموعه اصولگرایان واقع‌بینی‌ای نسبت به مسائل دانشگاه پیدا کنند و ما نیز باید بدانیم اکنون زمانی نیست که امثال دکتر معین و دکتر توفیقی در این وزارتخانه کار کنند. در واقع خاصیتی که این عزیزان داشتند این بود که سد سنگندرز دفاع از دانشگاه باشند، اما درعین‌حال به‌رحال اکنون از وزارت علوم منصور غلامی، همان‌طور که دوره محمد فرهادی هم این اتفاق افتاد، نمی‌توانیم خیلی توقع داشته باشیم که سد سنگندر دفاع از دانشگاه باشند، اما درعین‌حال کار عادی و معمولی‌شان را اگر انجام دهند و دانشگاه وضعیتش که در آن به‌سر می‌برد رهایی پیدا کند، خوب است.

مشکلات عدیده‌ای که این روزها دانشگاه‌ها با آن مواجه شده‌اند چیست که موجبات برخی اعتراضات را نیز فراهم آورده است؟

تنگنای بودجه فشار می‌آورد و عملا دانشگاه‌ها را در محاصره اقتصادی انداخته‌اند. دانشگاه‌ها برای ساده‌ترین پرداخت‌هایشان پول ندارند و متأسفانه سازمان برنامه و مجموعه مدیران اقتصادی دولت هم به این مسئله بی‌توجه هستند. واقعیت تلخ این است مقداری باید به دود

دانشگاه برسند و دانشگاه چرخ‌هایش روغن کاری شود. بعد از رعایت موارد ذکر شده در بحث رؤسای دانشگاه‌ها ما انتظار داریم که وزارتخانه به مثابه شجاعت جناح راست و اصولگرایان عمل کنند، وزیر علوم مطمئن باشد که اگر بخواهند رؤسای دانشگاه‌ها را بدون نظر دانشگاهیان و صرفا براساس فشارهای اصولگرایان انتخاب کنند، این زمان دانشگاه‌ها یک به یک دچار بحران خواهند شد و اتفاقات دوره‌های گذشته رخ خواهد داد.

شما اکنون بیان کردید که باید دانشجویها قدری طاقت و تحمل خود را بالا ببرند، فکر نمی‌کنید مسبب این اتفاق و اعتراض دانشجویان رئیس‌جمهور است؟ ایشان در زمان نازردی برای انتخبات بسیار شعار و وعده دادند البته تا حدی درست است که برای رأی‌گرفتن این کار انجام می‌شود؛ اما آیا ایشان سطح توقع دانشجویان را افزایش نداده‌اند که اکنون این قشر احساس سر خوردگی کند؟

ممکن است این انتقاد را به آقای روحانی وارد بدانیم، اما مسئله تغییر نمی‌کند. به‌رحال در

فضای انتخاباتی این اتفاقات می‌افتد و حرف‌های بزرگ زده می‌شود. چیزی که من از رئیس‌جمهور نمی‌پذیرم این است که این را به‌عنوان «نرم» تلقی کنند و متأسفانه برخی از صحبت‌های ایشان این بورا می‌داد؛ مثلا این موضوع را اعلام کردند که هرچه در انتخابات مطرح شده گذشته

و اکنون بیابید کار کنیم، البته این‌را به رقیبا می‌گفتند اما مفهومی که از آن استنباط می‌شد این بود که ما چیزهایی گفتیم و شعارهایی دادیم ولی حالا بیابید ما هم کار کنیم. اما واقعیت این است اگر دکتر روحانی آن کارها را از زمان انتخابات انجام نمی‌داد و خیلی هم تنور انتخابات داغ نمی‌شد باز هم فکر می‌کنم ایشان رأی می‌آورد و شاید توقع در برخی اقسشار از رئیس‌جمهور بالا نمی‌رفت. البته اینها مسائل گذشته است، فکر می‌کنم این‌که بخواهیم رئیس‌جمهور را در این باب مورد نقد قرار دهیم چیزی از مشکل ما حل نمی‌کند. مشکل ما در جای خودش است و تحلیل عملکرد یک رئیس‌جمهور و تیم همراهش جای خود دارد. اما در بحث وزارت

علوم ما دچار بن‌بست شدیم و باید سعی کنیم آنچه دستاوردهای این دولت به‌طورنسبی و همان دستاوردندی که در مسئله دانشگاه‌ها بوده‌است از دست نرود. در واقع دانشگاه‌ها از این بلاتکلیفی خارج شوند. فکر می‌کنم یک مقدار تحمل و سعه صدر دانشجویان جوان و استادان محترم کمک می‌کند تا ما از این بحران خارج شویم. مطمئن باشید شرایط به این شکل است که کارها به آقای غلامی ختم شده است که اگر نمی‌شد تداوم این بلاتکلیفی خیلی به نفع دانشگاه نبود.

واقعیت این‌ست که هدف بسر نقد غیرمنصفانه رئیس‌جمهور نیست اما

ایشان قرار است ۴ سال بر سر کار باشند و عملکرد قبلی ایشان نیز هست و این‌که ما به دانشجویان و قشر جوان برای رأی آوردن طیف بعدی هم‌فکر ایشان در ریاست جمهوری نیز احتیاج داریم، زمینه‌سازی برای این مسئله چگونه خواهد بود؟ آینده دانشگاه‌ها و دانشجویان را چگونه تحلیل می‌کنید؟

همان‌طور که عرض کردم این تحلیل را مفصل قیلا نیز گفته‌ام، به‌نظر من اصلا دانشگاه‌ها آنچنان نهادهای مستقل و روی پای خود هستند که ما از وزارت علومی هم نداشتیم یا وزارت علومی داشتیم که تنها کارش این بود که پول دانشگاه‌ها را به‌موقع می‌داد ما اصلا کاری به وزارت علوم نداشتیم.

امتحانش آسان است، از هر یک از دانشگاه‌ها که می‌توانید پرسید در کدام زمینه تخصصی، تدارکاتی و اجرایی، وزارت علوم باری از روی دوش دانشگاه‌ها بر داشته است؟ هرگز چنین اتفاقی نمی‌افتد. برعکس در بسیاری از موارد وزارت علوم به کارشناسان دانشگاه‌ها روی می‌آورد. اصلا دانشگاه‌ها در اداره خودشان واقعا احتیاجی به وزارت علوم ندارند. فرق یک وزیر علوم که برای دانشگاهیان مطلوب تر است یا خیر این است که آیا وزارت علوم به‌عنوان یک سد سنگندر در مقابل فشارها و هجوم‌ها به دانشگاه‌ها ایستادگی می‌کند یا خیر. این اتفاقی بود که در گذشته گهگاه از وزرای که مطلوب و محبوب دانشگاهیان بودند می‌دیدیم، اگر دانشگاه‌ها در آرامش نگاهداری می‌شد، وزیر فشارها را تحمل می‌کرد و سختی‌ها را به جان می‌خرد. اکنون چنین توقعی ما از آقای غلامی نمی‌توانیم داشته باشیم با توجه به این‌که دوره قبل هم از

بیش از حداستاندارد باشد. بنابراین یکی از اقدامات مهم برای کنترل آلاینده‌های خودروهای دیزلی بررسی منظم و دوره‌ای گوگرد گازوئیل تمام مراکز توزیع سوخت در کشور است.

موضوع دیگر این است که خودروهای دیزلی تولید شده، توسط خودروسازان به فیلتر دوده مجهز شوند و براساس مصوبه سال ۱۳۹۲ وزارت صنعت و معدن باید خودروسازان را موظف به اجرای آن کرد.

قدم بعدی این است که تمام خودروهای دیزلی در سطح شهر با استفاده تسهیلات کم‌بهره که دولت می‌تواند تعیین کند، نسبت به تجهیز خودرو خود به فیلتر دوده اقدام کنند.

به‌نظر می‌رسد اگر این سه اقدام صورت گیرد می‌توان آلودگی ناشی از تردد خودروهای دیزلی در شهر را کنترل کرد.

زاویه دید

▼

خارج از مرکز

زندگی در فقر و سختی

محمدرضا جعفری: کوی رمضان کوی حاشیه‌نشینی است؛ اما در حاشیه نیست. در مرکز شهر، درست پیش چشمان هرکس که از خیابان‌های عریض این قسمت می‌گذرد، قرار دارد؛ در فاصله‌ای نزدیک به مراکز نفتی، شرکت فولاد و لوله‌سازی، مردمانی فرودست، خارج از سازوکارهای بازار و فروش نیروی کار، رانده از شهرهای اطراف و روستاها، دست به گریبان فقر و بیسکاری و حلال‌هم مرگ در دوحدانه در فاصله چند روز، در ریزش کوه و انفجار گاز، در خانه‌های ناایمن این منطقه، چند هموطن جان سپردند؛ به‌بهانه این داغ ملی، از مجتبی گهسستونی، فعال اجتماعی پرسیده‌ایم که در کوی رمضان چه گذشته‌ومی‌گذرد. پاسخ‌های او را می‌خوانیم:

● در مورد منطقه هفت که جز مناطق قدیمی و تاریخی شهر اهواز محسوب می‌شود و سازنده هسته اولیه شهر اهواز است، باید گفت که ساکنان این منطقه به‌دلایل مختلفی در سکونتگاه‌های نامناسب باساخت‌وسازه‌های غیراستاندارد ساکن شده‌اند. یکی از دلایل عمده شرایط موجود در این منطقه، عدم توجه شهرداری به اسکان این افراد است. بر همین اساس، اتفاق‌های اینچینی بار اول نیست که رخ می‌دهد و بیشتر هم شاهد آن بوده‌ایم. در مناطقی مثل «کوی رمضان»، «حصیرآباد»، «منبع آب» و «بسیست متری شهرداری» خانه‌های نامناسب به‌فور یافت می‌شود. در یازدهم‌هایی که از منطقه داشتیم، مواردی دیدم که باورش سخت است؛ اینکه در خانه‌های سی و چهل متری تعداد نفرات زیاد در شرایط بسیار بسیار سختی زندگی می‌کنند. این درحالی است که مراکز صنعتی و کارخانه‌های زیادی مثل شرکت نفت و لوله‌سازی و کارخانه کربن‌بلاک و... در اطراف این محلات وجود دارند و درآمد‌های زیادی از این منطقه به‌دست می‌آید ولی مردم و ساکنان محل در شرایط نامناسب، سخت و فقیرانه‌ای زندگی می‌کنند.

● از قومیت‌های مختلفی در منطقه هفت شهرداری اهواز حضور دارند و سکونت در این منطقه، محدود به قوم خاصی نیست؛ البته بخش بزرگی از این اهالی را قوم بختیاری تشکیل می‌دهد که به دلایل مختلف از شهرهای خود رانده و برای کارگری به اهواز کوچ کرده‌اند. بخش دیگر، عرب‌ها هستند که آنها هم در این منطقه زندگی می‌کنند، اما هیچ‌کدام از این دو قوم وضعیت مناسبی ندارند و بر خلاف قول‌ها و وعده‌های انتخاباتی که داده می‌شود، شاهد تغییری در زندگی آنها نیستیم.

● حاشیه‌نشینی این افراد متأثر از شرایط مختلف و عوامل به‌هم‌پیوسته‌ای است که ساختار کوی رمضان نیز در آن بی‌تأثیر نیست؛ مرکز بودن و وجود کار و مشاغل صنعتی یکی از دلایل عمده راندن مهاجرت و حاشیه‌نشینی در اهواز است. در کنار این موضوع، مهاجرت از روستاها و قاه از زندگی عشایری به‌دلیل تبعات خشکسالی، کاهش کیفیت آب و از بین رفتن زمین‌های کشاورزی، با از دست دادن خانه‌های زمین‌ها به‌دلیل آگیری سدها به بخش دیگری از دلایل مهاجرت بدل شده‌اند. این افراد در صورت مهیا بودن شرایط زیست، می‌توانستند در همان مناطق و روستاهای خود به زندگی ادامه دهند، نه اینکه در اهواز به کارگری و زندگی در شرایط سخت و غیربهداشتی بپردازند. به‌تعبیری می‌توان گفت این محلات همچون کودکان کوچک کانونی‌ای در زیاله‌ها راه شده، به حال خود رها شده‌اند و به آنهایی توجهی شده‌است.

● منطقه هفت می‌توانست به‌عنوان «بام اهواز» به یک مقصد گردشگری، تفریحی بدل شود و ساکنان اهواز از منافع آن بهره‌مند شوند. اما برنامه‌های بهبود وضعیت و رونق این محل، در هیاوهوا و با گذر زمان به فراموشی سپرده شده و توسعه پایدار در این مناطق صورت نگرفته است. بافت قدیم و سکونتگاه اولیه این منطقه، از دیرباز و از دوران باستان، یکی از پررونق‌ترین مناطق گردشگری «کسین» (نام قدیم اهواز) بوده و این واقعیت را با رجوع به سفرنامه‌های موجود می‌توان دریافت. وجود گورستان سنگی در پارک کوهساران این منطقه، نشان از حیات آن در دوران‌های مختلف تاریخی دارد. علاوه برآن، وجود تپه‌های «اسیه‌آباد» در نزدیکی کوی رمضان که بخشی از شهر هم‌رز دارد، شیر متعلق به دوره ساسانی در آن قرار دارد با گوردخمه‌ها و قبرها و استودان‌ها و دیگر سازه‌های تاریخی، یادآور این واقعیت است که می‌توان کوی رمضان و دیگر مناطق اطراف آن را به یکی از قطب‌های گردشگری جنوب غرب کشور بدل کرد.

نگاراش

▼

و همین چند روز اخیر بود که در اعتراض به پولی شدن برخی دانشگاه‌ها اعتراض کردند.

در همین زمینه «جامعه فردا» گفت‌وگویی اختصاصی با دکتر احمد شیرزاد استاد دانشگاه صنعتی اصفهان و کارشناس حوزه وزارت علوم انجام داده است.

►

دانشجویان دلشگاه علامه طباطبایی در هفته اخیر اعتراضاتی را به علت انتخاب منصور غلامی به‌عنوان وزیر علوم در دانشگاه انجام دادند. عکس: ایلتا

عملا

دانشگاه‌ها را

در محاصره

اقتصادی

آنداخته‌اند.

دانشگاه‌ها

پول ندارند

و متأسفانه

سازمان برنامه

و مجموعه

مدیران

اقتصادی

دولت هم به

این مسئله

بی‌توجه

هستند

انراکتست

اینجاست که صبر می‌کند. به جایی دور خیره می‌شود و شاید زم‌زمه می‌کند باید یک روز یک ویلچر را به مسئولان هدیه داد و دعوت‌شان کرد به تور یک روزه گردش در شهر تا ببینند بدون با چگونه می‌شود قدم از قدم برداشت و به قیول فروغ زم‌زمه کرد: «تنهاست و از پنجراهی کوتاه به بیابان‌های بی‌مجنون می‌نگردد...»

